

HUGO WALTHER NEREAU

Het is donker op straat. Een zwarte muts beschermt mijn kale schedel tegen de snijdende kou. Ik staar naar het raam op de tweede verdieping aan de overzijde van de straat. Er hangen geen gordijnen. Schaduwen tekenen zich af op het plafond. De kleur en diepte van de patronen verandert met het flikkerende beeld van de televisie die altijd aanstaat. Dat was een van de dingen waar we altijd ruzie over maakten. Ruziemaken hoeft niet meer. In die kamer zit Ellen met mijn kinderen. En ik, ik sta op straat.

Voor de tweede avond op rij sta ik hier te kijken naar een vrolijk verlicht venster. Ik bel niet aan. Het is volslagen zinloos wat ik doe. Ik ben een uur lang heen en weer door de binnenstad van Amersfoort gelopen tot ik voor haar appartement stond.

Onverwacht duikt Magnus op voor het raam. Hij klimt op de vensterbank. Mijn kleine jongen kijkt naar buiten. Ik doe snel een stap naar achteren, dieper de schaduw in. Hij ziet me niet. Net zo snel als hij verschenen is, is hij weer weg. Het is alsof iemand mijn hart heeft vastgepakt met ijskoude handen en nu hard knijpt. Het klopt niet meer en mijn adem stokt. Ik ren weg, weg uit deze straat. Pas in de Langestraat vertraag ik mijn pas. Tranen duwen tegen mijn ogen, maar ik laat ze niet toe. Ik schreeuw en een oerkreet echoot tegen de oude gevels. Twee oude mensen, verscholen in dikke zwarte jassen lopen me voorbij. Ze kijken me aan alsof ik gek ben. Ik denk dat ze gelijk hebben. Ik ben gek. Ik heb hier niets te zoeken.

Voor ik afsla naar de parkeergarage loop ik binnen bij Lazy Louis voor een bier. Bewegingsloos en zwijgend gezeten aan de bar, moet ik een godvergeten en vervaarlijke aanblik bieden. Zelfs de barman durft me niet aan te kijken. Met neergeslagen ogen zet hij een Duvel voor me op de tap. Ik denk dat ik hier ben om het te begrijpen, om echt tot me te laten doordringen dat het voorbij is. Het is al bijna een maand geleden dat Ellen vertrok en zes weken sinds ze aankondigde een appartement in Amersfoort te hebben gevonden. Blijkbaar zit ik nog in de ontkenningfase en kost het moeite om te aanvaarden dat ze voor altijd weg is. Nog lastiger vind ik dat ik mijn kinderen nog maar de helft van de tijd zie. Het huis is de andere dagen erg leeg. Ik kan daar niet blijven. Daarom zit ik hier. Dat is op de een of andere manier beter. Toch moet dit ophouden. Dit is niet goed. Ik kan geen zielige stalker worden. Mijn leven moet nieuw inhoud krijgen, te beginnen met nieuwe liefde. Te veel jaren zijn verloren gegaan in kille verwijten en liefdeloze nachten. Dat mijn huwelijk voorbij was, wist ik al lang, maar dat het alleen zijn zwaar zou zijn, wist ik niet.

Het is vrijdagmiddag. Op een schoolbord heb ik de dagen van de week geschreven en in drie rijen staan de dagdelen opgesteld in witte en zwarte magneten. De kinderen kunnen in één oogopslag zien of ze die dag, die avond bij mij of bij hun moeder zijn. De ene week heb ik ze vijf dagen en de andere week maar twee. Deze week zijn de dagen van woensdagmiddag tot maandagochtend zwart gekleurd. Twee dagen lang ben ik alleen geweest in het huis dat voor vijf mensen en een kat is ingericht. Ik heb gehuild en geschreeuwd en gedanst voor de spiegel. Eén avond ben ik stomdronken in mijn bed gerold en één avond heb ik in bad een boek gelezen.

Als een adolescent die net het ouderlijk huis verlaten heeft, probeer ik opnieuw mijn weg te vinden. Ik ben niet meer in Amersfoort geweest. Het nieuwe ritme went. Overmorgen zijn mijn kinderen weer thuis. Dit weekend is voor mij. Het heeft voor-

en nadelen om parttime ouder te zijn. Ik mag opnieuw fouten maken en opnieuw dingen ontdekken. Misschien is wel net zo belangrijk dat ik niet meer elke dag zo oud en zo serieus hoef te zijn.

Ik draai Herman van Veen:

*De kinderen zijn vandaag nog klein,
maar morgen groot, je denkt waarom,
kan ik alleen maar ouder zijn?*

Ik gil mee: 'Is dit een grap, of om te huilen?'

Vandaag ben ik geen ouder, ik ben van mezelf alleen, ik ben een man. Vanavond ga ik uit. Vanochtend heb ik mijn auto opgehaald bij de garage en ik heb een lange rit voor de boeg om te testen of hij weer zijn volle vermogen heeft. Op internet heb ik een date gevonden. Een beetje dom was, dat ik haar al een bericht gestuurd had voor ik erachter kwam waar ze woonde. Na een paar leuke mails over en weer, was er geen weg terug en nu moet ik naar Groningen. Dat is anderhalf uur rijden vanuit Zeewolde. 'Het kon beter', verzucht ik met een Grunn'ngs accent. Oubollig voeg ik er aan toe met geaffecteerde stem, articulerend als het Polygoonjournaal: 'Liefde overbrugt elke afstand.' Voorbij Assen stop ik bij een benzinepomp om een pakje sigaretten en een reep chocola te kopen. Drie maanden geleden ben ik gestopt met roken. Zelfs de scheiding heeft me niet weer aan het roken gebracht. Ik ben sterk geweest. Vanavond verlies ik alsnog van mezelf. Deze date is blijkbaar te spannend. Ik draai het raampje open en steek de sigaret aan. Ik hoop dat ik niet teveel ga stinken. Dat is een van de redenen waarom ik gestopt ben. Dit is wel erg dom. Ik zuig op de chocola zodat mijn adem zoet wordt en de geur van de Camel weggedrukt door cacaodampen. Stoppen met roken heeft me een paar extra kilo's opgeleverd. Ik knijp in de dikke buikplooi die tegen een te strak aangesnoerde riem duwt. Het kan nog net, maar liever was ik meer afgetraind op mijn afspraak verschenen. Ik draai het Zuiderdiep op en vanaf de ventweg rij ik naar de parkeergarage achter de nieuwe bioscoop. In de sombere tombe zet ik mijn auto

neer. De spiegel maakt mijn hoofd iets te bol. Ik zuig mijn wangen naar binnen. Het is nog tien minuten lopen naar het restaurant.

Anita staat voor de deur te wachten. Ik herken haar en zij herkent mij. Ze kust me op de wangen, waardoor ik me geen zorgen meer hoeft te maken of ik een hand moet geven, of omhelzen of iets ertussenin. Die onzekerheid is weg. Ik sla mijn arm voor een moment om haar heen, terwijl ik met de andere de deur open houd. Ze laat zich naar binnen leiden en lacht naar me, voor ze zich omdraait naar de dame die vraagt of we gereserveerd hebben.

We praten en drinken en eten en het wordt vanzelf later. Langzaam maar zeker kruipt er ongemak in het gesprek. Er moet iets gebeuren, helaas weet ik niet meer precies hoe dat gaat. De natuurlijke timing is weg. Het is anders dan toen ik achttien was. Ook voor oudere jongeren moet er een ongedwongen handelen op intuïtie mogelijk zijn, maar dat vergt een leerproces waar ik vanavond blijkbaar midden in zit. Haar signalen heb ik opgevangen, echter is de actie achterwege gebleven. Van vroeger weet ik dat ik nu nog een klein tijdvenster heb. Nog één gemaakte grap of nog één geïnteresseerd lijkende vraag en het is voorbij. Zoveel voel ik nog wel aan. Ik zie dat haar hand op tafel ligt. Ook dat is een signaal. Ik leg mijn hand op de hare. Ze heeft een prachtige lach, waarmee ze me beloont. Ze legt haar andere hand over de mijne. Haar vingers bewegen voorzichtig van mijn pols omhoog over de eerste centimeters van mijn onderarm. We praten nog steeds, maar de betekenis dringt niet goed meer door. Ik strek mijn arm uit en til haar kin omhoog, buig voorover en kus Anita voorzichtig. Ze beantwoordt mijn kus en ineens staan we naast de tafel en zoenen midden in het restaurant alsof we uitgehongerde pubers zijn.

Aarzelend vraagt ze: 'Kom je mee naar mijn huis?'

Ik antwoord: 'Ja.'

We rekenen af, struikelen hand in hand naar buiten, zoenen naast haar fiets, bevrijd van angst en onzekerheid. Ze geeft me haar adres in een buitenwijk van 'Stad' en vraagt me langzaam te rijden,

zodat ze er op tijd kan zijn op haar fiets. Ik begrijp hieruit dat ze een paar minuten voor zichzelf wil. In mijn fantasie verwisselt ze saai Bridget Jones ondergoed voor een uitdagend setje, voor ik bij haar aanbel. Daar ga ik haar de tijd voor geven. Uiterst kalm loop ik naar de parkeergarage. Kalmer nog dan ik wil, want ik mis twee keer de juiste straat. Ik sta te trillen op mijn benen. Ineens ben ik bang voor wat er gaat gebeuren. Blijkbaar gaan we seks hebben. Daar ben ik mentaal niet op voorbereid. In mijn onschuld had ik gedacht dat dit veel later zou zijn, bij een derde of vierde afspraak. Er iets veranderd met de jaren. Het onzinnig theater van de conventie is niet meer. Man noch vrouw hebben een imago te bewaken. Kuisheid en preutsheid zijn voor adolescente romantici. Einddertigers zijn al geworden wie ze zijn en mogen handelen zoals ze willen zonder iemand verantwoording schuldig te zijn.

Het pakje sigaretten vis ik uit het handschoenvak. Mijn auto staat stil in de berm voor de Zuiderbegraafplaats. Voor ik de ringweg oprijd, rook ik in alle rust. Mijn zenuwen komen moeilijk tot bedaren. Als dit over is, moet ik snel weer stoppen, voor ik weer aan de verslaving bezwijk. De halfopgerookte sigaret gooi ik uit het raam en ik start de wagen voor de laatste etappe, van Helpman naar Lewenborg. Mijn gedachten dwalen af zonder er eentje vast te kunnen houden. Mijn aandacht is niet bij de weg, en zeker niet bij de borden. Er geldt een snelheidsbeperking. Zeventig kilometer per uur is de maximumsnelheid op de ringweg rond Groningen, die volgehangen is met flitspalen. Ik schrik wakker van de flits in mijn achteruitkijkspiegel en vloekend laat ik het gas los. In slakkengang rijd ik verder naar de buitenwijk en met de telefoon in de hand zoek ik mijn weg door het doolhof van de jaren zeventig bloemkoolwijk.

Anita heeft nog dezelfde kleren aan, als ze de deur van de rijtjeswoning opendoet. Haar huis is klein en ze verontschuldigt zich, na haar scheiding heeft ze flinke concessies moeten doen. De twee slaapkamers boven zijn voor haar dochters en zelf slaapt ze beneden op de bank. Op de draagbare CD speler draait John Mayer. Ze heeft kaarsen aangestoken en er staan twee glazen naast

een geopende fles wijn. De bank, waarop we zeker tien minuten lang zenuwachtig zoenen, waarop we zitten tot we liggen, verandert in een bed en we verkennen elkaar alsof het de eerste keer is, angstig, hongerig. Dan hebben we egtjesseks totdat de verlegenheid verdwijnt en we ons in een uitgerekt moment bevrijden van het verleden. We blijven in bed tot zondagmiddag.

De weken gaan voorbij. Het zijn goede tijden en het zijn slechte tijden. Zo vaak ik kan rij ik naar Groningen. Tussendoor hou ik het één-ouder-huishouden draaiend. Wat het zwaar maakt, is dat ik het helemaal alleen moet doen, niemand die iets uit handen neemt, of de zorgen deelt. De wereld is niet ingericht op alleenstaande vaders. De school nodigt me uit op onmogelijke momenten en dan vragen ze ook nog of ik kom helpen met de toneelvoorstelling van Laura. Het overschrijven van de hypotheek kostte hoofdbrekens en Ellen zegt dat de belastingdienst lastig doet over combinatie- en kinderkortingen. Zij zal een van de kinderen op haar adres inschrijven. Zodra je buiten de gebaande paden komt, staat het systeem klaar om je te bestraffen.

Gisteren lagen er twee bekeuringen op de mat. Honderd euro kostte het, toen ik 110 kilometer per uur reed over de A10. Magnus werd misselijk achterin de auto en ik was op zoek naar de eerste afrit of parkeerplek. Nog hield ik me in, maar niet genoeg voor de volgelingen van Übersturbahnfuhrer Spee. Omdat er iets mis ging met de overboeking, is het verhoogd tot honderdzevenenveertig. Van het Kreis Düren krijg ik vijfennegentig euro aan mijn broek omdat ik de euvele moed had om honderd te rijden op de snelweg. Met tweehonderd kilometer per uur flitsten Audi's en Porsches voorbij en ik reed relaxt op de cruise control. Helaas heb ik ergens een bord gemist. Op het Autobahnkreuz moet een tachtig-kilometergebod gegolden hebben. Het uitstapje met Anita naar de Eifel is een dure grap geworden. Eerder al ontving ik een prent omdat we nabij Monschau tweeënvijftig kilometer per uur reden langs een verdekt

opgestelde flitsmachine. Dat gaf geen boete, wel de constatering door de lokale koddebeiers dat we op de foto allebei zichtbaar geen gordel droegen en ook andere kledingstukken niet conform de regels gedragen werden of helemaal niet. Het is jammer dat de vakantiekiekie in een deprimerend korrelig zwart-wit nagezonden worden. De boete uit Groningen moet nog komen. Ik word hier moedeloos van. De neiging ontstaat om elk initiatief en elke afwijking van de dagelijkse routine vaarwel te zeggen. Het voelt alsof ik alleen veilig ben voor de bonnenschrijvende bemoeizucht als ik binnen blijf met de deur op slot. Laatst kreeg ik een bericht van de lokale politie. Ze hadden geconstateerd dat de deur van de garage niet afgesloten was. Ik kreeg een 'wit voetje' ten teken dat ik het te gemakkelijk maak voor het inbrekersgilde. Vroeger hing bij ons thuis een touwtje uit de brievenbus. 'Goed volk', riepen we, als we bij iemand achterom liepen. Nooit was een hek of deur op slot. Ik krijg brieven van de gemeente als de vuilcontainer een dag te veel langs de weg staat. Een doordeweekse nacht doorgebracht bij Anita levert me een schrobbering van de ambtenarij op. Gelukkig namen ze het vuil dit keer wel mee. Vorige maand lieten ze de container staan omdat hij te vol was.

'WTF, dan moet hij toch juist leeg. Dat is je baan!' denk ik.

De overheid is een irritatiefactor geworden. Ze ondergraaft haar eigen legitimiteit. Voor mij doet dit te meer pijn, omdat het mijn vak is. Ik werk voor de verdoemde overheid. Het kan zó anders, maar het is vechten tegen de bierkaai. Ik snap waarom mensen emigreren. In dit aangeharkte land waar de herfst acht maanden duurt, regelen we alles dicht. Dit land is gegijzeld door tandenborstel tellende toezichthouders. Volgens mij ben ik vandaag weer geflitst. Precies waar de autoweg overgaat in de bebouwde kom stond een dienstklopper met een laserpistool. Dit heeft helemaal niets meer met verkeersveiligheid te maken. Bij de oprit van de snelweg twijfel ik. Ga ik zuidwaarts, naar huis, of toch naar het hoge Noord'n, naar Anita. Ik zet de auto in de berm en kijk stilletjes voor me uit. Wordt het rust aan mijn kop of ontspanning door inspanning vannacht? Het is niet meer zo

spannend als de eerste keer. Uit het handschoenvak vis ik het bijna lege pakje sigaretten. Met het raam open en mijn hoofd buitenboord rook ik een sigaret tot halverwege en met een diepe zucht gooi ik de brandende rest weg. Morgen stop ik echt. Thuis heb ik niets te zoeken. Ik volg mijn hart en de onrust in mijn lijf. Morgenochtend betaal ik de prijs als ik voor dag en dauw moet opstaan om vanuit Groningen op tijd op kantoor te zijn. Op de cruijs control rijd ik afgemeten honderdtwintig per uur. Dat schiet niet op, zo is het ruim anderhalf uur rijden van Wassem naar Groningen. Onderweg vervloek ik de kilometers die ons scheiden.

GAVRIIL BREPHIKOS

De leraar duikt in elkaar als ik mijn boeken naar zijn hoofd slinger. Ik werp ‘Griekenland in de Europese Unie’ achter het handboek Europees recht aan. Ik weiger dit nog te lezen.

‘Verrader!’, schreeuw ik, ‘dit is een apologie voor bezetting!’

Terwijl ik door het middenpad naar beneden loop, scheur ik het boek over Europese identiteit doormidden. Ik ben er helemaal klaar mee. Professor Kouzelis van het Grieks-Duitse instituut moet ophouden met zijn vrome praatjes over Europa. De Europese Unie is het vierde rijk, vermomd als stille bezetting door de Duitsers. Ze stichten alsnog hun duizendjarig imperium, door aan alle landen hun economisch model op te leggen, door het manipuleren van markten en regeringen. Mijn vader is werkloos door de laatste bezuinigingen die ons opgelegd zijn. Ik gun het de rotzak, daar gaat het niet om. Veel erger is het dat opa Lakis zijn pensioen verlaagd is.

De trein naar Florina is geschrapt. Nu zie ik mijn vrienden bijna niet meer. Kristos studeert over een maand af als econoom, maar zijn kans op een baan is nul. Dit is Griekenland in de Europese Unie.

‘Doe je ogen open, collaborateur!’, roep ik als ik voorbij de professor loop.

Mijn medestudenten zitten stil in hun bankjes en kijken me verschrikt aan. Met een buiging en een armzwaai neem ik afscheid van hen. Bij de deur gooi ik mijn tas in de vuilnisbak. Het hele jaar gaat het al bergafwaarts met mijn cijfers. Ik stop ermee. Dan maar

zonder diploma. Het maakt niet uit. Werk is er immers niet. De professoren in hun ivoren torens snappen niet wat er werkelijk aan de hand is. Onze regering is ingekapseld door de onzichtbare bezetter.

‘Cryptofascist!’ roep ik nog eens voor ik de deur achter me dichtsla.

Ik weet dat ik hem onrecht aandoe. Kouzelis is niet de ergste van het stel. Zijn betogen over armoede en de vervreemding van ‘de ander’ hebben me aan het denken gezet. Door hem ben ik Lacan gaan lezen en ben ik erachter gekomen dat het communisme niet alleen marxistische economie is, maar ook een ethiek en een maatschappijvisie die over meer gaat dan het herverdelen van geld. Hij moet alleen ophouden met het rechtvaardigen van de maatregelen die de Duitsers aan ons opleggen onder het mom van Europese eenheid. De euro maakt Griekenland kapot. Misschien is het dom van me om de universiteit te verlaten, maar ik wil echt niet meer. Ik zie er tegen op om opa te vertellen dat ik mijn studie niet afmaak. Hij zal teleurgesteld zijn. Zelf heeft hij in onmogelijke tijden rechten gestudeerd. Na hem, zou ik de eerste uit onze familie zijn met een universitaire bul. Nu zal een van mijn nichtjes die primeur hebben.

Opa zit met twee oude vrienden aan een tafeltje voor zijn stamkroeg. Ze drinken Griekse koffie. Ik bestel een frappé. Ze begroeten me hartelijk. Ik blijf stil. Ik zie dat opa uit zijn ooghoeken naar me kijkt. Hij heeft meteen door dat er iets is. Zodra ik mijn ijskoffie op heb, zegt hij dat we moeten gaan.

‘Wat is er jongen?’, vraagt hij zodra we buiten gehoorsafstand zijn.

‘Slecht nieuws opa. Ik stop met studeren.’

Hij zwijgt. We gaan ons huis binnen en lopen naar de keuken, waar Lakis aan de, met een bebloemd plastic laken beklede, tafel gaat zitten. Ik blijf staan bij het aanrecht en pak een sigaret.

‘Ik hou het niet meer vol, opa. De professoren hebben hun ogen en oren dicht voor wat er aan de hand is. Wat op straat gebeurt, wordt ontkend. Ze geven les over recht en regels, die als je even